

Persbericht

Luxemburg, 28 juni 2016

Integratie van Roma: aanzienlijke vooruitgang, maar belemmeringen en dilemma's blijven bestaan, aldus EU-controleurs

Met beleidsinitiatieven van de EU en door de EU gefinancierde projecten ter bevordering van de integratie van de Roma is aanzienlijke vooruitgang geboekt, maar er bestaan nog steeds obstakels en dilemma's die verhinderen dat het de grootste mogelijke impact heeft volgens een nieuw verslag van de Europese Rekenkamer. Volgens de controleurs wordt de vooruitgang met name belemmerd door een gebrek aan geschikte gegevens, waaronder gegevens over etniciteit.

De controleurs beoordeelden of de beleidsinitiatieven en de financiële steun van de EU het afgelopen decennium daadwerkelijk hebben bijgedragen tot de integratie van de Roma. Zij bezochten vier lidstaten: Bulgarije, Spanje, Hongarije en Roemenië.

"Bij de huidige stand van zaken weten we eigenlijk niet hoe goed de Roma geïntegreerd zijn, omdat we niet over betrouwbare gegevens beschikken. We weten niet eens hoeveel Roma er zijn. Etniciteit is uiteraard een gevoelige kwestie. Maar als dit probleem niet wordt opgelost, zal de beleidsvorming al snel in de gehele periode tot 2020 worden belemmerd", aldus de heer Henri Grethen, het voor het verslag verantwoordelijke lid van de Europese Rekenkamer.

De controleurs constateerden dat de Commissie aanzienlijke vooruitgang heeft geboekt bij het vaststellen van EU-beleidsinitiatieven ten aanzien van de bevordering van de integratie van de Roma, en dat in 2012 alle lidstaten een nationale strategie voor de integratie van de Roma hadden ontwikkeld. Dit kwam echter te laat om van invloed te zijn op programma's en projecten voor de periode 2007-2013, en een aantal tekortkomingen bleven bestaan. In de eerste plaats werd in strategieën niet aangegeven welk financieringsniveau nodig of welk geldbedrag beschikbaar was; ten tweede werd er onvoldoende aandacht besteed aan de bestrijding van discriminatie, en vooral zigeunerhaat; ten derde werd er niet altijd rekening gehouden met de noodzaak van actieve betrokkenheid door vertegenwoordigers van de Roma, en ten slotte werden de nationale Roma-contactpunten die waren opgezet voor de coördinatie van de ontwikkeling en uitvoering van de nationale strategieën soms ondermijnd door een wanverhouding tussen middelen en verantwoordelijkheden.

De controleurs constateerden op een aantal punten verbetering voor de periode 2014-2020: de inclusie van de Roma wordt expliciet genoemd in de verordening inzake de Europese structuur- en investeringsfondsen en er is een specifieke financieringsprioriteit geïntroduceerd voor de aanpak daarvan.

Dit persbericht wil slechts de kernboodschap weergeven van het door de Europese Rekenkamer vastgestelde speciaal verslag. Het volledige verslag is terug te vinden op www.eca.europa.eu

ECA Press

Mark Rogerson – Woordvoerder T: (+352) 4398 47063

Damijan Fišer – Persvoorlichter T: (+352) 4398 45410

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxemburg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditorsECA eca.europa.eu

M: (+352) 691 55 30 63

M: (+352) 621 55 22 24

Lidstaten met landspecifieke aanbevelingen die in het kader van het Europees semester zijn gedaan met betrekking tot de integratie van de Roma zijn verplicht om EU-middelen uit te trekken ter bevordering daarvan. De controleurs wijzen er echter op dat er extra inspanningen van zowel de Commissie als de lidstaten nodig zijn om ervoor te zorgen dat deze wijzigingen zullen resulteren in door de EU gefinancierde projecten die een grotere bijdrage leveren tot de inclusie van de Roma ter plaatse.

Met de meeste van de onderzochte projecten waren de algemene doelstellingen op het gebied van inclusie behaald, hoewel deze vaak niet specifiek betrekking hadden op de Roma. Projecten die werden geselecteerd en uitgevoerd overeenkomstig de door de Raad vastgestelde criteria voor beste praktijken hadden meer kans om doeltreffend te zijn.

De controleurs doen een aantal aanbevelingen aan de lidstaten en de Europese Commissie.

De lidstaten moeten de volgende maatregelen nemen.

- Bij de herziening van de nationale strategieën voor de integratie van de Roma moeten zij:
 - vermelden hoeveel financiering er nodig is voor de maatregelen voor de integratie van de Roma die zijn voorgesteld in hun respectieve strategieën;
 - daarin indicatoren en streefdoelen voor de bestrijding van discriminatie of, meer specifiek, zigeunerhaat, opnemen;
 - ervoor zorgen dat de Roma-vertegenwoordigers worden geraadpleegd en worden betrokken bij de planning van maatregelen op het gebied van integratie; en
 - meer gedetailleerd definiëren welke rol de nationale Roma-contactpunten hebben.
- Bij de uitvoering van hun operationele programma's moeten zij:
 - in voorstellen en bij de selectie van projecten gebruikmaken van de beste praktijken voor de integratie van de Roma; en
 - waar van toepassing, de huidige output- en resultaatindicatoren aanvullen met Roma-specifieke indicatoren.
- Zij moet ook overwegen samen te zorgen voor rechtszekerheid met betrekking tot het gebruik van ESF-middelen voor sociale inclusie, los van een eventuele koppeling met werkgelegenheid.

De Commissie dient het volgende te doen:

- ervoor zorgen dat de maatregelen die zijn uitgevoerd in het kader van de ESIF een inclusief karakter hebben en bepalingen bevatten die gericht zijn op de bestrijding van segregatie;
- ten volle gebruikmaken van de verslagen van de lidstaten over doeltreffende maatregelen voor de integratie van de Roma;
- ervoor zorgen dat de doelstellingen uit hun nationale strategieën voor de inclusie van de Roma worden weerspiegeld in het ESIF-kader;
- wetgeving overwegen om ervoor te zorgen dat er bij de verdeling van de middelen over de lidstaten vanaf 2020 rekening wordt gehouden met indicatoren voor sociale inclusie;
- samen met de lidstaten werken aan een gemeenschappelijke methodologie voor etnische

gegevens van de Roma-bevolking om hun sociale inclusie te monitoren; en

- de lidstaten aansporen om in de komende twee jaar alomvattende statistische gegevens over etniciteit te verzamelen.

Noot voor de redactie:

De Roma stammen af van groepen die het Indiase subcontinent ongeveer 1 000 jaar geleden verlieten en in de 14e eeuw voor het eerst aankwamen op het grondgebied van de huidige Europese Unie. De term "Roma" verwijst naar verschillende groepen die bepaalde culturele kenmerken gemeen hebben, en naar een geschiedenis van voortdurende marginalisering in de Europese samenlevingen. Tegenwoordig vormt de Roma-bevolking de grootste etnische minderheid in Europa. De ramingen van de omvang van de gemeenschap variëren sterk, namelijk tussen 10 en 12 miljoen mensen. Daarvan wonen ongeveer 6,2 miljoen Roma in de EU en de meeste van hen in de lidstaten in Midden- en Oost-Europa. De overgrote meerderheid van de Roma in Europa (80-85 %) heeft nu een plaatsgebonden levensstijl. In de lidstaten waar de concentratie van de Roma-bevolking het grootst is, vertegenwoordigen de Roma 15 à 20 % van de scholieren en de nieuwkomers op de arbeidsmarkt.

De meeste financiële EU-steun voor sociale inclusie wordt verstrekt via het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling en het Europees Sociaal Fonds. Hoewel specifieke cijfers voor de inclusie van de Roma niet worden geregistreerd, blijkt uit de planningdocumenten van de lidstaten dat er tussen 2014 en 2020 ongeveer 1,5 miljard euro is uitgetrokken voor de integratie van gemarginaliseerde gemeenschappen zoals de Roma.

Speciaal verslag nr. 14/2016 met de titel "EU-beleidsinitiatieven en financiële steun voor de integratie van de Roma: het afgelopen decennium is er aanzienlijke vooruitgang geboekt, maar ter plaatse zijn extra inspanningen nodig" is momenteel beschikbaar in het Engels, Frans, Duits, Bulgaars, Hongaars, Roemeens en Spaans; andere EU-talen zullen binnenkort volgen.

Er is een video-interview in het Engels, Frans en Duits (in uitzendkwaliteit) over de kernboodschap van het verslag met ERK-lid Henri Grethen is beschikbaar op ons YouTube-kanaal (EUauditorECA) via de volgende link:

<https://www.youtube.com/user/EUAuditorsECA/videos>